T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

İKTİSADİ VE TİCARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ DERGİSİ

Cilt : 2, Sayı : 2, Yıl : 1987

MİLLÎ EGEMENLİK FİKRİNİN GELİŞİMİ VE MİLLÎ BERABERLİK

Yrd. Doç. Dr. Zerrin TOPRAK

(Ayrı Basım)

İstiklâl Matbaası

T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 2, Yıl: 1987

MİLLİ EGEMENLİK FİKRİNİN GELİŞİMİ VE MİLLİ BERABERLİK

Zerrin TOPRAK(*)

ÖZET

Kurtuluş savaşının başarılmasında milli egemenliğin ve milli beraberliğin kurulması önemli role sahiptir. Milli egemenlik teorisinde millet, kendini oluşturan fertlerden ayrı ve onların üstünde bir kişiliğe sahiptir. Bunun sonucu olarak da kollektif bir kişiliğe, millet iradesine dayanan hak doğmuştur. Egemenliğin tesisini sağlamak yeterli değildir. Şüphesiz korumak ve devam ettirmek de gereklidir. Bu da büyük ölçüde milli beraberliğin sağlanmasına bağlı olarak gerçekleşecektir.

GİRİŞ

Osmanlı İmparatorluğunun Birinci Dünya Savaşında yıkılmasından sonra, Türk milletinin başına geçen Atatürk, bağımsızlık ve kurtuluş savaşını başlatmıştır. Türk Kurtuluş Savaşı, herşeyden önce millî niteliklidir ve Atatürk'ün dediği gibi, «ilham ve kuvvet membaı Milletin kendisidir» (1923). Kurtuluş savaşının başarılmasında önemli role sahip bu gücü, Milli Egemenlik ve Milli Beraberlik olmak üzere iki kısımda incelemek mümkündür.

ATATÜRK VE MİLLİ EGEMENLİK

Milli egemenlik ilkesinin ortaya konmasında önemli aşamalardan birisi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 1920 de Ankara'da toplan-

(*) Yrd. Doç. Dr., D.E.Ü.İ.İ.B.F., Kamu Yönetimi Bölümü

lantısını yaptığı bugün, Türk Anayasa tarihine girmiştir. 23 Nisan 1920 günü kabul edilen takririn 3. maddesinde, T.B.M.M.'de toplanıp yoğunlaşmış «İrade-i Milliye»nin yurdun mukadderatına el koymuş olduğu bildirildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisinin üstünde bir kuvvetin mevcut olmadığı hükme bağlanmıştır.

Esasen, milli egemenlik fikrinin oluşmasına ve T.B.M.M.'nin kurulmasına giden yol hayli çetin ve uzundur. Bu nedenle 23 Nisan 1920 tarihine ulaşan günlere kısaca göz atmak yararlı olacaktır.

Devlet iktidarının biçimi, içeriği nasıl ve kim tarafından kullanılacağı, sınırlarının ne olacağı gibi sorunlar, devlet yapısının temel sorunlarıdır. Genellikle, her devlette bu sorunlar bir temel hukuk metniyle çözümlenmeye çalışılır. Bu temel hukuk metni, esasen, devlet iktidarının keyfi kullanışlarına karşı bireylere belli güvenceler sağlamaktadır.

Osmanlı tarihinde yazılı anayasa biçimindeki ilk sistematik düzenleme 1876 yılında ilân edilen Kanun-i Esasi'dir. Padişahın mutlak yetkilerine çok zayıf bazı sınırlamalar getirmeye çalışan bu anayasa kısa bir süre sonra Padişah II. Abdülhamit tarafından fiilen yürürlükten kaldırılmıştır. 1293 Kanun-ı Esasi'sinde (1876 Anayasası) «hâkimiyet» sözü kullanılmış değildir. Bu anayasanın dilinde hâkimiyet, «saltanat» sözüyle ifade edilmiştir. Bu üstün güç, en üstün dinsel güç olan hilâfetin de eklenmesiyle Osmanlı sülâlesinden gelen en büyük çocuğa ait kabul edilmiştir. Nitekim 1876 Anayasa'sının bu konuya ilişkin 3. maddesinde

> «Saltanat-ı Seniyye-i Osmaniyye, Hilâfet-i Kübra-i İslâmiyyeyi haiz olarak Sülâle-i Âl-i Osmâni'den usul-i kadîmesi veçhile ekber evlâda aittir». hükmü yer almıştır.

1876 Anayasası, padişahın hem Osmanlıların hükümdarı, hem de halife sıfatıyla dünyadaki bütün müslümanların koruyucusu olduğunu 4. maddesinde belirtmiştir. Ayrıca Meclis-i Umumî (Âyan ve Meb'usan Meclisleri) üyeleri de göreve başlarken «zat-ı Hazret-i Padişahî'ye sadakat andı» içmek zorundaydılar (md. 46). Esasen 1876 Anayasasında, padişahın üstün gücünü sınırlayan kurumsal bir ilkeye yer verilmiş değildir. Ancak 1876 Anayasasının 1908-1909 değişiklikleriyle, Padişahın yetkileri sınırlandırılmıştır. 1876 Anayasasının 3. maddesinde yapılan bir değişiklikle, padişahın tahta çıkışında, meclis önünde din kurallarına (şer'i şerif) ve Anayasaya bağlılık ile vatan ve millete sadakat andı içmesi öngörülmüştür. Böylece padişahın üstün gücünü kullanırken, birtakım din ve hukuk kurallarına bağlı kalması gerektiği Anayasa hükmü haline getirilmiştir.

fikrini oluşturmaya çalışmaktaydı. Nitekim 22 Haziran 1919 tarihli Mustafa Kemal imzalı Amasya Tamiminde, Hükümet merkezinin (manlı Devletinin İstanbul'daki hükümeti) itilâf devletlerinin etkisi ve netiminde olduğuna işaret edilmiş ve Atatürk, «Zaman kaybetmeksi millî iradenin faaliyete geçirilmesini ve milletin bizzat fiilî ve silâhlı rak tedbirler almaya başlamasını temin etmek zaruretine inandığı (Nutuk, 1973) açıklamıştır.

Buna bağlı olarak, «Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kar kurtaracaktır» parolası gereğince esaret altında olmayan, iradesi serb dolayısıyla da hukukî açıdan geçerli sayılacak bir milli heyet, bir mecli toplanması gereği belirtilmiştir. Böyle bir kongrenin de Sıvas'ta yap ması kararlaştırılmıştır.

Amasya Tamiminin esasını, «Herşeyin millet iradesine dayanaca ilkesi teşkil etmektedir. Amasya Tamimi ile başlayan hızlı gelişm 10 Temmuz 1919 tarihli Erzurum Kongresi Beyannamesi biraz daha g lendirmektedir. Beyanname'de milli egemenlik ilkesinden hareket e rek, milleti temsil eden bir meclis ve bu meclisin denetimi altında hükümet olmadıkça, merkezdeki hükümetin kararlarının hukukî açıd bağlayıcı ve geçerli kabul edilemeyeceği vurgulanmaktadır. Sıvas Kon resi Beyannamesi, Kurtuluş Harekâtı'nı biraz daha genişleterek, Erzuru Beyannamesini tekrarlamaktadır (4 Eylül 1919).

Milletlerin kendi mukadderatlarını bizzat tayin etmeleri ilkesinin nimsendiğini gösteren maddeler 17 Şubat 1920 tarihli Misak-ı Milli yannamesinde yer almaktadır. Milletlerin temsili ilkesi esasdır ve Mi Egemenliğe dayalı yönetimler meşru kabul edilmektedir. Misak-ı Millî'n kabulü tarihinden bir ay sonra, 18 Mart 1920 tarihinde Meclis-i Meb'usa «Vazifei mebusiyetin icrasında emniyet bahş olacak bir halin vukuu kadar», müzakerelerin tehiri kararını ittifakla almış ve Osmanlı Devl de böylece tarihe gömülmüştür (Arsel, 1965).

Atatürk, «Hâkimiyet» anlayışını bu derece mutlak, üstün ve ge anlamda kabul ederken, milli iradenin de milletin kendi seçmiş oldu temsilcilerine aitliği fikrini, dimağlara yerleştirmeye çalışmıştır. Bu bağlı olarak 23 Nisan 1920 tarihinde toplanan T.B.M.M.'ni milletin ira ve hâkimiyetini tecelli ve temsil ettiren ve bunun dışında başka bir ku vet olmayan tek merci olarak yaratmıştır.

23 Nisan 1920'de Ankara'da toplanan T.B.M.M. fiilen «Kurucu Me lis»tir. Görevi ise, yeni Türk Devletinin esaslarını hazırlamaktır. Meclis açılması ile Türk Milletinin tarihinde yeni bir devre başlamış ve ye

belli toprak parçası uzerinde yaşayan insan topluluğunun, üstün bir güce sahip olarak şahsiyet kazanması, devlet hüviyeti ile ortaya çıkması, özellikle kamu hukuku ile ilgilidir. Bu olayın siyasî yönü ise, yeni bir siyasî güç ve otorite olarak belirmesi ve devam etmesidir.

T.B.M.M. millet iradesine dayanmakta ve milli eğemenlik ilkesini esas aldığı için demokratik nitelik göstermektedir. Ayrıca Meclis, Meclisin üstünlüğü ilkesine yer vermekte, kendisinden üstün hiçbir güç ve kuvvet tanımamaktadır. Meclis bu kararı ile de millet iradesinin tam egemenliğini sağlamıştır. Millet iradesinin bölünmezliğinden hareketle yasama, yürütme ve yargı kuvvetleri (kuvvetler birliği) T.B.M.M.'de toplanmıştır (Karatepe, 1986). Görüldüğü gibi milli egemenlik teorisinde millet, kendisini oluşturan fertlerden ayrı ve onların üstünde bir kişiliğe ve iradeye sahiptir. Bunun sonucu olarak da kollektif bir kişiye, millet iradesine ait bir hak doğmuştur. Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olmasından Atatürk'ün anladığı, «Egemenlik denilen kuvvetin hiçbir sınırlama, bölünme, tenkid ve kayıt kabul etmeyecek şekilde millete aidiyetidir».

Atatürk'e göre, «Toplumda en yüksek hürriyetin, en yüksek eşitlik ve adaletin devamlı şekilde sağlanması ve korunması ancak ve tam anlamıyla, milli egemenliğin kurulmuş olmasına bağlıdır. Bundan ötürü hürriyetin, eşitliğin ve adaletin dayanak noktası milli egemenliktir» (Kocatürk, 1969). Yine milli egemenliğin önemini Atatürk'ün «Milletin irade ve emeline uymayanların talihi acıdır, yok olmaktadır» (Kocatürk, 1969) sözlerinde bulmak mümkündür. Günümüzde de bu sözü doğrulayan örnekler mevcuttur.

Hâkimiyetin kayıtsız ve doğrudan doğruya millete ait olduğu ilkesini devlet hayatımıza kazandıran Atatürk, «Hâkimiyet-i Milliye» esasını işlemekte ve onu yeni Türk Devletinin temel taşı yapmakla, yeni devlet ve hükümet şeklini de tayin ve tespit etmiştir. Başka bir ifadeyle, «Cumhuriyet» rejiminin temellerini atmıştır. Nitekim Erzurum ve Sivas kongrelerinde «Milli hâkimiyet», «Milli İrade» ve «Milli Meclis» kavramları işlenmiş, nihayet 29 Ekim 1923 de Cumhuriyet ilân edilmiştir. Bu olay, zaten çoktan doğmuş olan çocuğun adının konulması olarak nitelendirilmiştir.

Cumhuriyeti ilân eden kanunun metni şöyledir. «Hâkimiyet, bilâ kayd-ü şart Milletindir. İdare usulü, halkın mukadderatını bizzat ve bilfiil idare etmesi esasına müstenittir. Türkiye Devletinin şek-i hükümeti Cumhuriyettir».

Esasiye Kanunu) ayni ilkeleri, anayasa maddesi halinde şöyle belirtmişti

Türkiye devleti bir Cumhuriyettir (Md. 1), Türkiye Devletinin di İslâmdır... (md. 2), Hâkimiyet, bilâ kayd-ü şart Milletindir (md. 3). Türkiye Büyük Millet Meclisi, Milletin yegâne ve hakikî mümessili olup, Millet namına hakk-ı hâkimiyeti istimal eder (md. 4).

Egemenliğin padişahtan alınıp, millete aitliğinin kuramsal ilke olarak kabulü, uluslaşma süreci açısından önemli bir gelişmedir. Ayrıca kişi padişahın tebaası olmaktan çıkıp, Türkiye Cumhuriyetinin vatandaşı olma aşamasına ulaşmıştır.

1961 ve 1982 Anayasa'sında da hâkimiyetin millete aitliği ilkesi tekrarlanmıştır. 1982 Anayasasında «Egemenlik kayıtsız şartsız Milletindir. Türk Mil'eti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz» (md. 6) hükmüne yer verilmiştir.

Egemenliğin tesisini sağlamak yeterli değildir. Şüphesiz korumak ve devam ettirmek gerekmektedir. Millî Egemenliğin bir diğer yönü de «Milli Beraberlik»tir. Aşağıda bu konu incelenmeye çalışılmıştır.

ATATÜRK VE MİLLİ BERABERLİK

Milli beraberlikten bahsedebilmek için millet ve milliyetçilik kavramlarına açıklık getirmek gerekmektedir.

Millet, milliyet ve milliyetçilik kavramları çeşitli düşünce akımlar ve bilimsel esaslara göre çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. M i l l e bir kitledir, bu kitleyi birbirine bağlayan ortak birçok bağlar vardır. Bu ortak bağlar; çıkarlar, hatıralar, tarih ve korunma ihtiyacıdır. Millet kavramından «millî» sözcüğü çıkmaktadır. Yani ana öğe millettir.

Atatürk, millet kavramına büyük önem vermiş ve milli haklar üzerinde hassasiyetle durmuştur. Onun bu konudaki fikir ve görüşlerini her fırsatta belirttiğini görüyoruz. Atatürk milleti, «dil, kültür ve ülkü birliğiyle birbirine bağlı vatandaşların kurduğu bir siyasî ve sosyal topluluk» (İnan, 1971) olarak tanımlamıştır. Milliyetçilik kavramında ise; ilerleme ve gelişme yolunda, uluslararası temas ve ilişkilerde, bütün çağdaş uluslara paralel ve onlarla dengeli bir şekilde gelişen Türk toplumun bağımsız karekteri mevcuttur.

Milliyetçilik kavramı, bir milletin ekonomik ve kültürel gibi çeşitli önlerden bağımsızlığına dayanılarak açıklanmaya çalışılmıştır. Nitekim ir görüşe göre, milletin yabancı mallara itibar etmesi miliyetçi anlayışa ıygun değildir. Kısaca, milletini sevmek ve onu yükseltmeye çalışmak da milliyetçiliktir (Er, 1981). Şüphesiz bu tanımlar, milliyetçiliğin çeşitli önlerini vermekle beraber yeterli değildir.

Milliyetçilik ulusal çıkarların itişiyle, insanları ortak ülküler etraında toplayarak beraberliği sağlamaktır. Buna bağlı olarak toplum bireyleri, kendilerini bir milletin üyesi sayarak, bağımsız yaşama ve toplumun üceltilmesi duygularıyla hareket etmektedirler. Bu duyguda ortak geçmiş olduğu kadar, ortak beklentiler başka bir ifadeyle gelecek de yer almaktadır.

Atatürk milliyetçiliği, «Ortak kültür değerleri ile birleşmiş, bu değerleri birlikte koruyarak ortak yaşamaya kararlı tutumları ile bir millet luşturmuş, toplumların kendilerine ayrı bir millet kimliği kazandırmış zellikleri koruyarak varlıklarını sürdürmek ve geliştirmek amacını taşıan duygu, düşünce ve irade beyanları ile uygulama bulan siyaset düstuıdur», şeklinde belirlemiştir. Nitekim bu görüş, Büyük Söylev'de açıkça elirtilmiştir. «Biz doğrudan doğruya milletseveriz ve Türk milliyetçisiyiz, umhuriyetimizin dayanağı Türk Topluluğudur»(Tunaya, 1964).

Görüldüğü gibi, Atatürk'ün çeşitli tanımlamalarında, millete olan güveni» ve «milli siyaset» unsurları üzerinde önemle durulmuştur. Atark, Türk olmaktan duyduğu gururu ve Ulusunun çalışkanlığına beslediği iveni her fırsatta tekrarlamıştır. Milleti ile Mustafa Kemal arasındaki ı birlik ve Türk milletinin atılımcı karekterine güven;

«Ne Mutlu Türküm Diyene» sözlerinde açıkça ortaya konmuştur.

Atatürk, Türk toplumunun gücünü, «Ben Milletin vicdanında ve geleğinde sezinlediğim büyük gelişme istidadını, bir milli sır gibi vicdanımtaşıyarak yavaş yavaş bütün toplumumuza uygulattırmak zorundayım» Jutuk, 1938) sözleriyle ortaya koymuştur.

Milletinin özelliklerine değinirken, «Türk milletinin görünen ortak hali vardır. Gerçekten dikkat olunursa, Türklerin aşağı yukarı hep lâkları birbirine benzer. Bu yüksek ahlâk, hiç bir milletin ahlâkına benmez. Ahlâkın bir milletin kuruluşundaki yeri çok büyüktür, önemlidir», mektedir. Atatürk'ün anladığı anlamda ahlâki işler ise; «ayni zamanda m zorunlu hem de istekle yapılan işlerdir. Bir işin ahlâki değeri olması rı ayrı insanlardan daha yüce bir kaynaktan çıkmasıdır. O kaynak topndur, millettir»(Genelkurmay Yay, 1980), şeklinde yorumlanmıştır. na bağlı olarak milletin toplumsal düzen ve dirliği, bu günde ve gelecekte refahı, mutluluğu, esenliği ve dokunulmazlığı, uygarlık yolunda ilerleme ve yükselmesi millî ahlâkla ilgilidir.

Atatürk, Türk milletinin oluşumunda, siyasî birlik üzerinde önemle durmuştur. Bu unsur, doğal ve tarihi unsurlar kadar önemlidir. Atatürk, bizimle soy birliği olan topluluklara değinerek, bağlantıların çoğu bulunduğu halde, bir siyasî birlik kurmanın gerçekleşemediğini belirtmiştir. Gerçekten siyasî birlik, millî beraberlikte önemli bir faktör olarak görülmektedir.

Milli Siyaset, Atatürk'e göre; «Milli sınırımız içinde, her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanmak suretiyle varlığımızı koruyarak, millet ve ülkenin gerçek mutluluk ve bayındırlığına çalışmak, uzak hedefler peşinde milleti işgal ederek zarara uğratmamak... uygar evrenden medeni ve insani muamele ve karşılıklı dostluk beklemek» (Nutuk, 1938) olarak belirlenmiştir.

Atatürk milliyetçiliği, Türk milletinin yalnız milli bir varlık olarak yücelmesini, başka milletlerin milli çıkarlarına saygı gösterilmesini ve onlarla dostça birlikte yaşama ilkesine bağlı kalınmasını, millet ile yurdun korunmasına büyük önem verilmesini ve fakat herhangi bir saldırgan zorlamadıkça, başka ülkelerin millet ve yurt bütünlüğüne göz dikilmemesini esas saymaktadır. Nitekim 1982 Anayasası Başlangıç bölümünde Atatürk milliyetçiliği, yukarıda sayılan esaslara uygun olarak, paragraf, 1, 3, 5, 7 ve 7 ile madde 2. de belirtilmiştir.

Atatürk'ün anladığı anlamdaki millet hüviyetini kazanmış toplumlarda, çeşitli unsurlar arasında, kopma arzusuna işaret ettiği iddia edilebilecek ölçülerde çekişmelere, anlaşmazlıklara rastlanabilse de, içten kaynaklanan kopmalara pek rastlanılmaz. Millî veya milliyetçi ilkesinin başka bir önemli sonucu, Anayasamızın çeşitli maddelerinde yer alan «devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği ilkesidir.» Bu ilke millet hüviyetini kazanmış toplumlarda kendiliğinden gerçekleşir.

Millet kavramı dışında başka unsurlarla gerçekleştirilmeye çalışılan birleşmeler uzun süre devam edememişlerdir. Yalnız dış etkiler değil, kendi bünyeleri içinde oluşan farklılaşma eğilimleri bu toplumları parçalamıştır. Atatürk fertleri arasında yeterince bir yakınlık, ortak bir değer ölçüsü, bir kader birliği ve bilinci oluşmamış toplulukların ister millet ayırımı yapılmaksızın, ister sadece bir ırk mensuplarının tümünü amaçlasın, bir devlet şeklinde kurulamıyacağını (Armaoğlu, 1975) belirtmiştir.

Gerçekten Osmanlı İmparatorluğunun güçsüzleşerek parçalanmasını meşruti idarede, imparatorluğa verilecek siyasal yapının belirlenememesinden doğan görüş ayrılıkları kolaylaştırmıştır. Ayrıca Tanzimat hare-

i ile başlayan fikir akımlarının başlangıçtaki başarısızlığını da halktan tek görmemesinde aramak (Armaoğlu, 1975) gerekir. Öte yandan İs- re örneğinde olduğu gibi, farklı dil, din ve ırka mensup insanlar ortak nfaat ve siyasal yapı ile varlıklarını korumayı başarabilmişlerdir pson, 1984).

Açıklanmaya çalışıldığı gibi, milleti millet yapan unsurların başında i soydan olmak, büyük ölçüde önem kazanmaktadır. Ancak milletin şunu yalnız soya bağlamak hatalıdır. Türk ulusu, Türk soyundan olan- la birlikte, bu soyun yarattığı kültürü benimsemiş, bu soyla kader bir- etmiş olanlardan meydana gelmiştir. Milliyetçilik, ırkçılık demek de- lir ve ırkçılığın vatandaşları bölücü, nifak sokucu uygulamasından sa- malıdır. Nitekim 1982 Anayasasının 66. maddesinde yer alan «Türk rletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür» hükmünde bu us açıkça belirtilmiştir.

Bir toplumun devamı ve mutluluğu, ancak emelde ve bu emellerin çekleştirilmesinde işbirliği halinde bulunmasına bağlıdır (Nutuk, 1920) türk, «Bilelim ki, milli benliğini bulmayan milletler başkasının yemi r. Dünyanın bize saygı göstermesini istiyorsak önce bizim kendi ben- mize ve milletimize bu saygıyı fikren, hissen, bütün davranış ve hare- erimizde göstermemiz gerekir» sözleriyle; ulusların dünya sahnesin- varoluş nedenlerini ulusal benliklerinden aldıklarını, aksi takdirde, sun yok olup gideceğini belirtmiştir.

Gerçekten ulusça kazandığımız başarı milletin kuvvetlerini birleştir- inden ileri gelmiştir. Ülkenin yüce ülkü ve çıkarları bakımından fikir eylem alanında birlik olmanın getireceği kazanç büyüktür. Atatürk ığurda büyük çabalarda bulunmuş, Millî Egemenlik ve Bilinç ile Ülke Milletin Birliği, bütünlüğü üzerinde büyük bir titizlik ve inançla dur- tur.

Milli toplulukta, bireylerin ve kurumların hiç olmazsa önemli bir kıs- ın yukarıda belirtilen kavramları anlayıp benimseyecek ve uygulayan- denetleyebilecek düzeye ulaşması gerekmektedir. Bu da ancak eği- e sağlanabilir.

Bir ulus, varlığı ve hukuku için tüm kuvvetiyle, bütün fikrî ve maddi ine dayanmazsa varlığını ve bağımsızlığını sürdüremez. Bireylerin izliği, toplulukların çevreden olumsuz şekilde etkilenmesi kolaylaştı- Bu nedenle kişinin ve dolayısıyla toplumun, geleceğiyle doğrudan ruya ilgili olması gerekmektedir.

Atatürk, milletimizi ve memleketimizi sevmek için tanımayı, bilmeyi eyden önemli görmüştür. Bunun için araştırma ve incelemelerimizde öncelikle tarihimizi, ananelerimizi, özelliklerimizi ve ihtiyaçlarımızı dikkate almamız gerektiğini belirtmiştir (1923). Gerçekten de milletini tanımayan onu sevemez. İçinde bulunulan şartlardan şikâyet ederek, yur- dundan ve tarihi bağlardan sıyrılmaya çalışmak ancak bedbaht insanlar yaratacaktır.

Kişinin milletini sevmesi yalnızca bir duygu olarak anlaşılmamalıdır. Milletini seven ayni zamanda yükseltmeye de çalışır. Bunun için de kişi Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda gerekli her türlü çalışmayı ya- pacaktır.

Atatürk, «Cumhuriyetin çocukları, işlerinizle, başarınızla siz sizesi- niz... Arada engel yoktur. Başınız yüksek, omuzlarınız dik ve serbesttir. Vatanınızı ve birbirinizi seviniz, müstakil yurdunuz içinde hakkınız olan saadete kavuşmak elinizdedir. İstikbal sizin, şeref sizindir. Çalışınız» (İnan, 1969) diyerek, büyük işlerin ve teşebbüslerin ancak birlikte çalış- ma ile elde edileceğine önemle işaret etmiştir.

Türk milletine düşen görev, üzerinde yaşadığımız bu ülkeyi en kısa zamanda ileri ulusların teknik ve ekonomik seviyesine ulaştırarak, Türk- lüğün daima ve şerefle yaşamasını sağlamaktır.

Fikir ve faaliyetler birlikte yürümelidir. Devlet yönetim sorumluluğunu taşıyanlar, memleket davalarının ideolojisini anlayacak ve anlata- cak, nesilden nesile yaşatacak fert ve kurumları yaratacaklardır. Hayat, hürriyet, haysiyet ve refah hak talebinde bulunan nesiller, onu kazanma- ya, korumaya lâyık ve muktedir olduklarını her an ispatlamaya mecbur- durlar. Millî Beraberlik, devlet düzeninin kurulmasında ve devamında, millî egemenlik ilkesiyle beraber gözönünde tutulması gereken bir ilkedir.

KAYNAKÇA

ARMAOĞLU, Fahir. H. (1975): «Siyasi Tarih»; Ankara.

ARSEL, İlhan (1965): «Türk Anayasa Hukukunun Umumî Esasları 1» Birinci Kitap; Ankara.

«ATATÜRK, (Komutan, Devrimci ve Devlet Adamı Yönleriyle)», (1980) Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı, Ankara.

DEMİR, Fevzi., KARATEPE. Ş. (1986): «Anayasa Hukukuna Giriş»; İzmir.

ER, Şükrü. (1981): «Atatürk»; Ankara.

EROĞLU, Hamza. (1982): «Türk İnkılâp Tarihi»; İstanbul.

İNAN, Afet. (1969): «Medeni Bilgiler ve M.K. Atatürk'ün El Yazıları»; Ankara.

İNAN, Afet. (1971): «Atatürk'ten Yazdıklarım»; Ankara.

KOCATÜRK, Utkan. (1969): «Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri»; Ankara.

LİPSON, Leslie. (1984): «Demokratik Uygarlık»; Ankara.

NUTUK I, (1971): Birinci Baskı, İstanbul.

TUNAYA, Tarık. Zafer. (1964): «Devrim Hareketleri İçinde Atatürk ve Atatürkçülük»; İstanbul.

DEVELOPMENT OF NATIONAL INDEPENDENCE IDEAS

Realization of the national sovereignty and the national unity had an important role in the success of the War of Independence. According to the national sovereignty theory, a nation has an identity apart from the individuals who constitute it and also above them. As a result of this , a collective right depending on national will has emerged. Certainly, it is not enough to establish sovereignty, but it is much more important to protect and continue it. This, of course, widely depends on the realization of national unity.